نامه علمی

راه‌اندازی شبکه مجازی توسعه آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای

علیرضا ایرج‌پور*، موسی علوی

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی/ بهمن ۱۳۹۲؛ ۱۳(۱۱): ۹۹۹ تا ۱۰۰۰

امروزه تغییرات سریع و وسیع نیازها و انتظارات افراد و جوامع به ویژه در بعد سلامتی چالش‌های عدیده‌ای پیش روی برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران قرار داده و ضرورت بازنگری در ساختارها و خدمات را مطرح نموده است. در پاسخ به این چالش‌ها، تغییرات وسیعی در راستای به روز نمودن علم و فن‌آوری به منظور پاسخ‌گو نمودن هر چه بیش‌تر خدمات در دستور کار مدیران و سیاست‌گذاران قرار گرفته است(۱).

بهداشت، درمان و آموزش علوم پزشکی از جمله حوزه‌هایی هستند که دست‌خوش چالش‌های مرتبط با توسعه علم و فن‌آوری و آگاهی روزافزون جامعه شده و همواره پذیرای تغییرات ساختاری و عملکردی بوده‌اند؛ توجه به شیوه‌های نوین آموزش همانند آموزش بین حرفه‌ای و عزم در بهره‌گیری از ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل حرفه‌ای، فرهنگی، اجتماعی و سازمانی در توسعه آن از آن جمله‌اند(۱و۲). آموزش بین حرفه‌ای به عنوان فرآیند یادگیری تعریف می‌شود که طی آن فراگیران دو یا چند حرفه علاوه بر فراگیری یک محتوای مشترک، از یکدیگر و درباره یکدیگر نیز اطلاعاتی را کسب می‌نمایند تا به ارتقای همکاری و کیفیت ارائه مراقبت بیانجامد(۳).

علی‌رغم این که بررسی تاریخچه و مطالعات انجام شده، نشان‌دهنده وجود زمینه‌های مساعد و توجه به مقوله آموزش بین حرفه‌ای در ایران است؛ با این وجود ضرورت توسعه آن در بهداشت، درمان و آموزش علوم پزشکی مورد تأکید قرار گرفته است(٤تا٦). تاکنون مطالعاتی نیز در زمینه بررسی ظرفیت‌های توسعه آموزش بین حرفه‌ای و نیز آمادگی دانشجویان علوم پزشکی برای وارد شدن به عرصه‌های آموزش بین حرفه‌ای در ایران انجام شده است.

ایرج‌پور و همکاران مطالعه با هدف وضعیت آموزش علوم پزشکی کشور از حیث آموزش بین حرفه‌ای و یادگیری اشتراکی و شناسایی برخی ظرفیت‌های موجود و امکان توسعه آنها انجام دادند. نتایج مطالعه آنها ضمن شناسایی برخی از ظرفیت‌ها و چالش‌های موجود، وجود زمینه‌های مساعد و آمادگی برای توسعه برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای در آموزش علوم پزشکی کشور را مورد تأکید قرار داد(٦). همچنین نتایج مطالعه دیگر ایرج‌پور و علوی(۷) وجود آمادگی فراگیران تحصیلات تکمیلی و فراگیران سایرمقاطع تحصیلی علوم پزشکی برای یادگیری بین حرفه‌ای را مورد تأکید قرار داد.

استفاده از فضاهای مجازی یکی از راهبردهایی است که برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران در سرتاسر دنیا از طریق آن تلاش نموده‌اند تا ضمن ایجاد یک ارتباط منسجم بین پژوهشگران، علاقمندان و حامیان آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای، در راستای توسعه این فرآیند مهم گام بردارند. از جمله مهم‌ترین شبکه‌های مجازی فعال در عرصه آموزش بین

* **نویسنده مسؤول:** دکتر علیرضا ایرج‌پور (استادیار)، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.
irajpour@nm.mui.ac.ir
دکتر موسی علوی (استادیار) مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. (m_alavi@nm.mui.ac.ir)
تاریخ دریافت مقاله: ۹۲/۱۰/۱۵، تاریخ اصلاحیه: ۹۲/۱۰/۱۶، تاریخ پذیرش: ۹۲/۱۰/۲۰

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

حرفه‌ای، می‌توان CAIPE(۸) و NIPNET(۹) و EIPEN(۱۰) را نام برد.

از این‌رو با توجه به اهمیت آموزش بین حرفه‌ای در توسعه آموزش علوم پزشکی پاسخ‌گو و ظرفیت‌هایی که در این رابطه وجود دارند، شبکه مجازی توسعه آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای به آدرس ایترنتی www.ipe-c.ir راه‌اندازی شده است؛ که به عنوان یک شبکه علمی غیرانتفاعی در پی فراهم نمودن فرصت برای کلیه اساتید، دانشجویان، کارکنان نظام سلامت و همچنین بیماران و خانواده‌های دریافت کننده خدمات از نظام سلامت است تا از قابلیت‌های رسمی و غیررسمی در به اشتراک گذاشتن دانش و تجربیات یکدیگر به بهبود آموزش و خدمات این حوزه کمک نماید.

این شبکه ضمن فراهم نمودن امکان عضویت با ساده‌ترین شیوه، امکان در اختیار قرار دادن دانش و تجربیات در این زمینه را برای علاقمندان فراهم نموده است و متقابلاً کلیه علاقمندان و به ویژه اعضا می‌توانند از فضای این شبکه برای انتشار دست‌آوردهای ارزشمند خود استفاده نمایند. این شبکه از بخش‌های متعددی از جمله مبانی نظری، آموزش بین حرفه‌ای (ابداعات داخلی و خارجی)، همکاری های بین حرفه ای (ابداعات داخلی و خارجی)، اخبار شبکه مجازی، کتابخانه مجازی و تالار های گفتگو (برای طرح سوالات و نظرات) تشکیل شده است که ضمن فراهم نمودن اطلاعات مفید در مورد شبکه و تسهیل استفاده کاربران محترم، مهم‌ترین مستندات و شواهد موجود در حوزه آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای در خدمات سلامتی در سرتاسر دنیا را معرفی نموده و امکان دسترسی به برخی از آنها را نیز برای خوانندگان گرامی فراهم نموده است. این شبکه می‌تواند مورد استفاده دانشجویان کلیه رشته‌های علوم پزشکی و نیز کارکنان حرفه‌ای نظام سلامت قرار گیرد. مدیریت سایت تلاش نموده است تا بر پایه رسالت شبکه، از طریق این نامه علمی، ضمن معرفی شبکه، علاقمندان را به عضویت، استفاده و نیز به اشتراک گذاشتن دانش، تجارب، اطلاعات و نظرات ارزشمند خود دعوت نماید.

منابع

1. Morison S, Boohan M , Jenkins J, Moutray M. Facilitating undergraduate interprofessional learning in healthcare: comparing classroom and clinical learning for nursing and medical students. Learning in Health and Social Care. 2003; 2(2): 92-104.
2. Kern DE, Thomas PA, Hughes MT. Curriculum Development for Medical Education: A Six-Step Approach. 2 nd ed. Maryland: The Johns Hopkins University Press; 2009
3. Barr H, Freeth D, Hammick M, Koppel I, Reeves S. the evidence base and recommendations for interprofessional education in health and social care. J Interprof Care. 2006 ; 20(1): 75-8.
4. Irajpour AR. [Inter-Professional Education: A Reflection on Education of Health Disciplines]. Iranian Journal of Medical Education. 2011; 10 (4) :452-463.[persian]
5. Irajpour AR, Alavi M. [developing an interprofessional carriculum for palliative care of patients with cancer]. International multidisciplinary cancer congress; 2012 Sep 4-6; Mashhad, Iran. [persian]
6. Irajpour AR, Barr H, Abedi H, Salehi S, Changiz T. Shared learning in Medical Science Education in the Islamic Republic of Iran: An investigation. J Interprof Care. 2010; 24(4): 139-149.
7 .Irajpour AR, Alavi M. [Readiness of postgraduate students of Isfahan University of Medical Sciences for inter professional learning]. Iranian Journal of Medical Education. 2012; 11(9): 1050-1056.[persian]
8. CAIPE, Centre For The Advancement Of Interprofessional Education, . [citd 2014 Jun 9]. available from:: http://caipe.org.uk./
9. NIPNET, Nordic Interprofessional Network. [citd 2014 Jun 9]. available from:: http://nipnet.org./
10. EIPEN, European Interprofessional Practice and Education Network. [citd 2014 Jun 9]. available from: http://eipen.eu./

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]